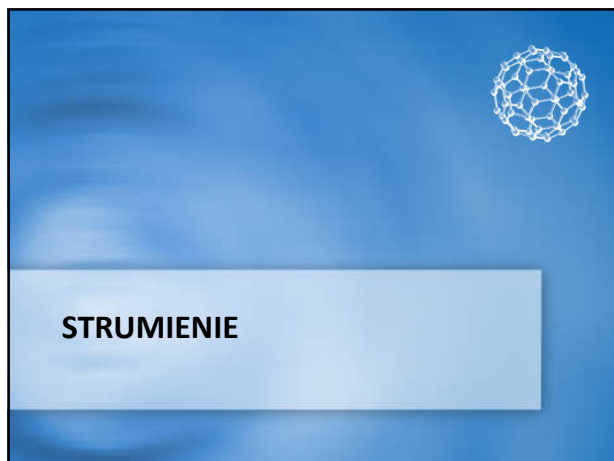

334

C++ - strumienie

Motywacja wprowadzenia nowej biblioteki strumieni:

W języku C istnieje interpreter odpowiedzialny za analizę łańcucha formatującego podczas wykonywania programu oraz pobierający zmienną liczbę argumentów.

Wady interpretera formatowanego we/wy:

1. wystarczy użyć choćby niewielką część możliwości interpretera, a cały interpreter zostaje dołączony do nowego programu
2. interpretacja wykonuje się w trakcie wykonywania programu dlatego w tym momencie zawsze następuje pewne spowolnienie jego działania
3. interpretacja wykonuje się w trakcie wykonywania programu, dlatego dopiero wtedy okazuje się, czy w łańcuchu formatującym nie było błędów
4. funkcje z rodziny `printf` nie są rozszerzalne – operują tylko na typach wbudowanych

335

335

C++ - strumienie

W C++ operacje we/wy realizuje się za pomocą strumieni.

Wyrażenie „strumień” określa konstrukcję pozwalającą na wysyłanie lub odbieranie dowolnej liczby danych. Tak jak woda w strumieniu – odbieramy dane kiedy nadchodzi, a wysyłamy, kiedy tego potrzebujemy.

Strumień może mieć kierunek do i od naszego programu

- **strumień wyjściowy** – informacja płynie od naszego programu do ujścia. Ujściem może być terminal, plik, gniazdko internetowe, obszar w pamięci, nazwany potok, systemowa kolejka FIFO, modem, itp.
- **strumień wejściowy** – informacja płynie do naszego programu ze źródła. Źródłem może być terminal, plik, itp.

336

336

C++ - strumienie

Klasy reprezentujące strumienie wejściowe

- **istream** – podstawowa klasa reprezentująca strumień wejściowy, w niej zdefiniowany jest przeciążony operator `>>`. Dziedziczą z tej klasy:
- **istringstream** – źródłem jest obiekt klasy `'string'`, czyli napis. Udostępniana po dołączeniu biblioteki `'sstream'`
- **istrstream** – źródłem jest C-napis (czyli tablica znaków ze znakiem `'\0'` jako ostatnim). Udostępniana po dołączeniu biblioteki `'strstream'`
- **ifstream** – źródłem jest plik. Udostępniana po dołączeniu biblioteki `'fstream'`

337

337

C++ - strumienie

Klasy reprezentujące strumienie wyjściowe

- **ostream** – podstawowa klasa reprezentująca strumień wyjściowy, w niej zdefiniowany jest przeciążony operator `<<`. Dziedziczą z tej klasy:
- **ostringstream** – ujściem jest obiekt klasy `'string'`, czyli napis. Udostępniana po dołączeniu biblioteki `'sstream'`
- **ostrstream** – ujściem jest C-napis (czyli tablica znaków ze znakiem `'\0'` jako ostatnim). Udostępniana po dołączeniu biblioteki `'strstream'`
- **ofstream** – ujściem jest plik. Udostępniana po dołączeniu biblioteki `'fstream'`

338

338

C++ - strumienie

Uwaga na marginesie:

W C++ utworzono klasę `'string'` aby łatwiej operować na łańcuchach tekstowych:

```
string napis1;
napis1 = "text1";
string napis2( "text2" );
napis1 = napis1 + napis2;
if (napis1 == napis2)
    cout << "takie same\n";
if (napis1 > napis2)
    cout << "napis1 jest wiekszy\n";
else
    cout << "napis2 nie jest wiekszy\n";
```

339

339

C++ - strumienie

Uwaga na marginesie c.d.:

Porównanie:

C:	C++:
<code>strcpy(a,b)</code>	<code>a = b</code>
<code>strcmp(a,b)</code>	<code>a == b</code>
<code>strcat(a,b)</code>	<code>a += b</code>
<code>strlen(a)</code>	<code>a.size()</code>
<code>strstr(a,b)</code>	<code>a.find(b)</code>

.. koniec uwagi na marginesie.

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

340

340

C++ - strumienie

Klasa **iostream** dziedziczy zarówno z **istream** jak i **ostream** (dołączamy tylko plik nagłówkowy `<iostream>`)
fstream dziedziczy z **iostream** (dołączamy plik nagłówkowy `<fstream>` i mamy przy okazji dostęp do całej biblioteki `<iostream>`)

stringstream również dziedziczy z **iostream** (dołączamy plik nagłówkowy `<sstream>` i również dostajemy dostęp do całej biblioteki `<iostream>`)

Wszystkie te klasy mają jeden interfejs, niezależnie od tego, czy masz do czynienia z plikiem, terminalem, obszarem pamięci czy obiektem 'string'.

Wszystkie te klasy są specjalizacjami szablonu

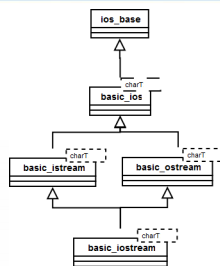
© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

341

341

C++ - strumienie

Hierarchia szablonów:

Przykładowo klasa 'istream' deklarowana jest jako:

```
typedef basic_istream<char> istream;
```

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

342

342

C++ - strumienie

Wszystkie pozostałe klasy są deklarowane analogicznie.
 Istnieją też definicje typów dla wszystkich strumieni klas wykorzystujące zamiast 'char' typ 'wchar_t', który reprezentuje znaki wielobajtowe (ten temat nie będzie rozwijany na tym wykładzie)

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

343

343

C++ - strumienie

Strumienie predefiniowane

Po dołączeniu któregoś z plików nagłówkowych 'iostream', 'fstream' lub 'sstream', mamy do dyspozycji cztery już otwarte strumienie:

jeden wejściowy

- **cin** – standardowy strumień wejściowy przydzielony procesowi wykonującemu program, zwykle - klawiatura

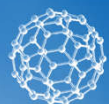
trzy wyjściowe

- **cout** – standardowy strumień wyjściowy przydzielony procesowi wykonującemu program, zwykle – ekran terminala. Strumień jest buforowany, dlatego znaki mogą pojawiać się tam z opóźnieniem
- **cerr** – standardowy strumień komunikatów o błędach przydzielony procesowi wykonującemu program, zwykle – ekran terminala. Strumień nie jest buforowany
- **clog** – strumień komunikatów (rzadko używany), jest buforowany

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

344

344

STRUMIENIE

Operatory WE/WY: >> <<

345

C++ - strumienie

Operatory << i >>

Aby wysłać dane do strumienia należy użyć operatora <<
rezultatem działania przeciążonego operatora jest odniesienie do tego
samego obiektu/strumienia. Kolejność realizacji działań jest następująca
(nawiasy są zbędne – tutaj umieszczone tylko dla ujawnienia kolejności):
`((cout << x) << y) << z;`

Aby odczytać dane ze strumienia należy użyć operatora >>
rezultatem działania również tego przeciążonego operatora jest odniesienie
do tego samego obiektu/strumienia:
`((cin >> x) >> y) >> z;`

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

346

346

C++ - strumienie

Dla każdego wbudowanego typu danych istnieje przeciążony operator
operator>> i **operator<<**

Można też przeciążać ten operator na własne potrzeby

W przypadku przeciążania należy zachować następujące wymagania:

- pierwszym parametrem musi być niestała referencja do strumienia (istream dla wejścia lub ostream dla wyjścia); strumień nie może być const, gdyż przetwarzanie danych strumienia powoduje zmianę jego stanu
- wykonane musi być wstawienie bądź pobranie danych do lub ze strumienia
- zwrócić trzeba referencję do strumienia, tak aby można było łączyć sekwencje operacji na strumieniu w jedną instrukcję

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

347

347

C++ - strumienie

Przykład – przeciążanie operatora << :

```
class Integer {
    int i;
public:
    Integer(int v): i(v) {};
    friend ostream& operator<< (ostream & b , const
        Integer & p);
};

ostream& operator << (ostream & b , const Integer & p) {
    return b << p.i;
}
```

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

348

348

C++ - strumienie

Domyślne formatowanie wartości:

przy wypisywaniu:

- wartości całkowite (`int`, `short`, itd.) w systemie dziesiętnym
- wartości znakowe jako pojedyncze znaki
- wartości zmiennoprzecinkowe (`float`, `double`, itd.) w systemie dziesiętnym z precyzją 6 cyfr znaczących (np.. 200.0/3 daje 66.6667, 1.129995 zostanie najpierw zaokrąglone do 1.13000 a potem wypisane jako 1.13, ale 1.129994 – jako 1.12999)
- wartości wskaźnikowe (adresy) jako dodatnie liczby całkowite reprezentujące adres w systemie szesnastkowym z prefiksem '0x'
- wartości wskaźnikowe typu 'char*' jako C-napisy
- wartości logiczne 'bool' jako 0 lub 1

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

349

349

C++ - strumienie

Domyślne formatowanie wartości:

przy wczytywaniu:

- wiodące białe znaki są pomijane
- każda następna niepusta sekwencja białych znaków jest interpretowana jako koniec danych. Znaki te pozostają w buforze i będą pominięte, jako wiodące przy następnym czytaniu
- liczby całkowite są wczytywane w postaci dziesiętnej aż do napotkania odstępu lub znaku nie będącego cyfrą – ten znak jest pozostawiany w buforze i będzie pierwszym znakiem wczytanym przy następnej operacji wczytania (napis 128-25 zostanie wczytany jako dwie liczby: 128 i -25)
- liczby zmiennoprzecinkowe są wczytywane w formacie liczb całkowitych bez kropki, w formacie z kropką dziesiętną i w notacji „naukowej”, tj. 1e-1 lub 1.20e+2, co oznacza odpowiednio: 0.1 lub 120.1)
- wartości logiczne 'bool' mają postać literałów 0 i 1

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

350

350

C++ - strumienie

Obsługa błędów strumieni

Klasa `ios_base` zawiera cztery flagi, których można użyć do badania stanu strumienia:

- **badbit** – pojawił się jakiś poważny błąd (być może związany ze sprzętem)
- **eofbit** – pojawił się koniec danych wejściowych (albo fizyczny koniec pliku odpowiadającego strumieniowi, albo użytkownik zakończył strumień konsoli, np. znakiem Ctrl-Z albo Ctrl-D)
- **failbit** – wystąpił błąd operacji we/wy, najprawdopodobniej wskutek nieprawidłowych danych (np. podczas odczytu liczby pojawiły się litery). Strumień nadal może być używany. Flaga ta ustawiana jest także w przypadku końca danych wejściowych
- **goodbit** – wszystko w porządku, nie wystąpiły żadne błędy. Jeszcze nie pojawił się sygnał końca danych wejściowych

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

351

351

C++ - strumienie

ustawienia tych bitów sprawdzamy za pomocą odpowiednich metod:

- `if (s.bad())`
stan strumienia nieustalony, nie należy go więcej używać (ustawiony `badbit`)
- `if (s.eof())`
rozpoznano koniec pliku (ustawiony `eofbit`)
- `if (s.fail())`
ostatnia z wykonanych operacji nie powiodła się (ustawiony albo `failbit` albo `badbit`)
- `if (s.good())`
wszystko OK.

Aby wyzerować flagi należy to zrobić ręcznie wywołując:

```
s.clear();
```

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

352

352

C++ - strumienie

Zwykle nie interesuje nas sprawdzenie w kodzie programu poszczególnych flag ale po prostu sprawdzenie, czy wszystko jest w porządku. Wtedy w wyrażeniu logicznym wywołany jest operator konwersji ze wskaźnika na strumień do wartości logicznej

```
ios_base::operator void*()
```

Np..:

```
if (s) ...
```

Metoda operator `void*()` wywołuje na rzecz strumienia metodę `good()` i zwraca jej wynik – wskaźnik `void*`, który przyjmuje NULL, kiedy wystąpił jakikolwiek błąd (metoda `fail` zwróciła `true`) albo inną wartość (nie-NULL) kiedy jest OK.

```
int i;
while (myStream >> i)
    cout << i << endl;
```

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

353

353

C++ - strumienie

W C++11 operator konwersji ze wskaźnika na strumień do wartości logicznej `ios_base::operator void*()`

został zastąpiony operatorem:

```
explicit operator bool() const;
```

Skutek działania – taki sam.

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

354

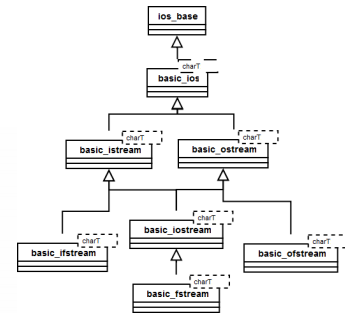
354

C++ - strumienie

Strumienie związane

z plikami

- obiekty `fstream`,
`ifstream` i `ofstream`:

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

355

355

C++ - strumienie

Przetwarzanie plików za pomocą biblioteki 'iostream' jest znacznie łatwiejsze i bezpieczniejsze niż korzystanie z biblioteki 'stdio' w C:

- w celu otwarcia pliku wystarczy stworzyć obiekt – cała praca wykonana przez konstruktor
- nie trzeba jawnie zamykać pliku – zajmie się tym destruktor

Obiekty zdefiniowane są na podstawie szablonów tak jak poniżej:

```
typedef basic_ifstream<char> ifstream;
```

Deklaracje w kodzie programu:

```
ifstream in("Test1.txt");
ofstream ou("Test2.txt", ios::app);
```

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

356

356

C++ - strumienie

Tryby otwarcia pliku:

ios::in – plik jest otwierany jako strumień do odczytu. Tego trybu używa się do strumienia `ofstream`, aby uniknąć nadpisania już istniejącego pliku

ios::app – otwiera plik do zapisu w trybie dołączania

ios::ate – otwiera istniejący plik (wejściowy lub wyjściowy) i przechodzi na jego koniec

ios::trunc – jeśli plik istnieje, usuwa jego dotychczasową zawartość

ios::binary – otwiera plik w trybie binarnym, trybem domyślnym jest tryb tekstowy

ios::out – otwiera plik do zapisu. Jeśli flaga użyta zostanie do strumienia `ofstream` bez flagi `ios::app`, `ios::ate` lub `ios::in`, zakłada się użycie `ios::trunc`

Flagi można łączyć operatorem bitowej alternatywy: | np.: `out|app`

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

357

357

C++ - strumienie

ios_base Flag combination					stdio equivalent
binary	in	out	trunc	app	
		+			"w"
		+		+	"a"
		+	+		"w"
	+				"x"
	+	+			"x+"
	+	+	+		"w+"
+		+			"wb"
+		+		+	"ab"
+		+	+		"wb"
+	+				"xb"
+	+	+			"x+b"
+	+	+	+		"w+b"

Jeżeli tryb otwarcia jest inny niż którakolwiek z kombinacji wymienionych powyżej, otwarcie pliku kończy się niepowodzeniem

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

358

STRUMIENIE

Formatowanie strumieni wyjściowych

359

C++ - strumienie

Formatowanie strumieni wyjściowych

Każda klasa reprezentująca strumień ma tzw. **flagi**, opisujące stan strumienia. W szczególności sposób działania operatorów we/wy określony jest aktualnym stanem flag stanu formatowania.

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

360

360

C++ - strumienie

```
#include <iostream>
fmtflags flags( ) const;
```

metoda zwraca dotychczasowy stan ustawień

Przykład:

```
ios_base::fmtflags flagi = cout.flags();
cout << flagi << endl;
```

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

361

361

C++ - strumienie

```
#include <iostream>
fmtflags flags( fmtflags _Fmtfl );
```

metoda modyfikuje stan ustawień na nowy i zwraca stan sprzed modyfikacji

Przykład:

```
ios_base::fmtflags flagi = cout.flags();
flagi |= ios::hex;
cout.flags( flagi );
```

Co to za stała `ios::hex` ?

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

362

362

C++ - strumienie

Formatowanie strumieni wyjściowych

Możliwe wartości flag formatowania zostały zdefiniowane w klasie bazowej 'ios' jako składowe statyczne, dlatego odwołujemy się do nich poprzez operator zakresu klasy, np.: `ios::left`, `ios::scientific`, itp.

Flagi te są, jak i cała flaga stanu formatowania, typu 'long'.

Reprezentacja bitowa poszczególnych flag zawiera jeden (z reguły jeden) ustawiony bit (jedynekę) a pozostałe nieustawione.

Flagi można łączyć za pomocą operatora alternatywy bitowej – 'lub'.

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

363

363

C++ - strumienie

Definicja standardowa C++ (Solaris, Microsoft C++ - dawniej)

```
enum {
    skipws      = 0x0001, // ignoruj białe znaki
    left        = 0x0002, // justuj do lewej
    right       = 0x0004, // justuj do prawej
    internal    = 0x0008, // justuj do środka
    dec         = 0x0010, // wypisuj dziesiętnie
    oct         = 0x0020, // wypisuj ósemkowo
    hex         = 0x0040, // wypisuj szesnastkowo
    showbase    = 0x0080, // pokazuj podstawę
    showpoint   = 0x0100, // pokazuj kropkę dziesiętną
    uppercase   = 0x0200, // wypisuj duże litery w liczbach
    showpos     = 0x0400, // wypisuj znak + w liczbach dodatnich
    scientific  = 0x0800, // notacja naukowa (wykładnicza)
    fixed       = 0x1000, // notacja zwykła
    unitbuf     = 0x2000, // nie buforuj strumienia
    stdio       = 0x4000 // ustaw tryb kompatybilności z stdio
};
```

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

364

364

C++ - strumienie

Wersja Visual Studio 2010:

```
#define _IOSkipws      0x0001 // ignoruj białe znaki
#define _IOSunitbuf    0x0002 // nie buforuj strumienia
#define _IOSuppercase  0x0004 // wypisuj duże litery w liczbach
#define _IOSshowbase   0x0008 // pokazuj podstawę
#define _IOSshowpoint  0x0010 // pokazuj kropkę dziesiętną
#define _IOSshowpos    0x0020 // wypisuj znak + w liczbach dodatnich
#define _IOSleft       0x0040 // justuj do lewej
#define _IOSright      0x0080 // justuj do prawej
#define _IOSinternal   0x0100 // justuj do środka
#define _IOSdec        0x0200 // wypisuj dziesiętnie
#define _IOSoct        0x0400 // wypisuj ósemkowo
#define _IOShex        0x0800 // wypisuj szesnastkowo
#define _IOSscientific 0x1000 // notacja naukowa (wykładnicza)
#define _IOSfixed      0x2000 // notacja zwykła
#define _IOShexfloat   0x3000 // added with TR1/
#define _IOSboolalpha  0x4000 // wartości bool jako napisy true/false
#define _IOS_Sdlio     0x8000 // ustaw tryb kompatybilności z stdio
```

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

365

365

C++ - strumienie

```
static const _Fmtflags skipws = (_Fmtflags)_IOSkipws;
static const _Fmtflags unitbuf = (_Fmtflags)_IOSunitbuf;
static const _Fmtflags uppercase = (_Fmtflags)_IOSuppercase;
static const _Fmtflags showbase = (_Fmtflags)_IOSshowbase;
static const _Fmtflags showpoint = (_Fmtflags)_IOSshowpoint;
static const _Fmtflags showpos = (_Fmtflags)_IOSshowpos;
static const _Fmtflags left = (_Fmtflags)_IOSleft;
static const _Fmtflags right = (_Fmtflags)_IOSright;
static const _Fmtflags internal = (_Fmtflags)_IOSinternal;
static const _Fmtflags dec = (_Fmtflags)_IOSdec;
static const _Fmtflags oct = (_Fmtflags)_IOSoct;
static const _Fmtflags hex = (_Fmtflags)_IOShex;
static const _Fmtflags scientific = (_Fmtflags)_IOSscientific;
static const _Fmtflags fixed = (_Fmtflags)_IOSfixed;
static const _Fmtflags hexfloat = (_Fmtflags)_IOShexfloat; // added with TR1/
static const _Fmtflags boolalpha = (_Fmtflags)_IOSboolalpha;
static const _Fmtflags _Stdio = (_Fmtflags)_IOS_Sdlio;
static const _Fmtflags adjustfield = (_Fmtflags)(_IOSleft | _IOSright | _IOSinternal);
static const _Fmtflags basefield = (_Fmtflags)(_IOSdec | _IOSoct | _IOShex);
static const _Fmtflags floatfield = (_Fmtflags)(_IOSscientific | _IOSfixed);
```

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

366

366

C++ - strumienie

```
ios_base::fmtflags flags
    = cout.flags();
cout << flags << endl;

W oknie konsoli:
513
```

#define _IOSkipws	0x0001	// ignoruj białe znaki
#define _IOSunitbuf	0x0002	// nie buforuj strumienia
#define _IOSuppercase	0x0004	// wypisuj duże litery w liczbach
#define _IOSshowbase	0x0008	// pokazuj podstawę
#define _IOSshowpoint	0x0010	// pokazuj kropkę dziesiętną
#define _IOSshowpos	0x0020	// wypisuj znak + w liczbach dodatnich
#define _IOSleft	0x0040	// justuj do lewej
#define _IOSright	0x0080	// justuj do prawej
#define _IOSinternal	0x0100	// justuj do środka
#define _IOSdec	0x0200	// wypisuj dziesiętnie
#define _IOSoct	0x0400	// wypisuj ósemkowo
#define _IOShex	0x0800	// wypisuj szesnastkowo
#define _IOSscientific	0x1000	// notacja naukowa (wykładnicza)
#define _IOSfixed	0x2000	// notacja zwykła
#define _IOShexfloat	0x3000	// added with TR1/
#define _IOSboolalpha	0x4000	// wartości bool jako napisy true/false
#define _IOS_Sdlio	0x8000	// ustaw tryb kompatybilności z stdio

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

367

367

C++ - strumienie

```
ios_base::fmtflags flags
    = cout.flags();
cout << flags << endl;
flags ^= ios::dec;
flags |= ios::hex;
cout.flags( flags );
cout << flags << endl;

W oknie konsoli:
513
801
```

#define _IOSSkipws	0x0001	// ignoruj białe znaki
#define _IOSunitbuf	0x0002	// nie buforuj strumienia
#define _IOSuppercase	0x0004	// wypisuj duże litery w liczbach
#define _IOSshowbase	0x0008	// pokazuj podstawę
#define _IOSshowpoint	0x0010	// pokazuj kropkę dziesiętną
#define _IOSshowpos	0x0020	// wypisuj znak + w liczbach dodatnich
#define _IOSleft	0x0040	// justuj do lewej
#define _IOSright	0x0080	// justuj do prawej
#define _IOSinternal	0x0100	// justuj do środka
#define _IOSdec	0x0200	// wypisuj dziesiętnie
#define _IOSoct	0x0400	// wypisuj ósemkowo
#define _IOShex	0x0800	// wypisuj szesnastkowo
#define _IOSscientific	0x1000	// notacja naukowa (wykładnicza)
#define _IOSfixed	0x2000	// notacja zwykła
#define _IOShexfloat	0x3000	// added with TR1/
#define _IOSboolalpha	0x4000	// wartości bool jako napisy true/false
#define _IOS_Sdlio	0x8000	// ustaw tryb kompatybilności z stdio

(2049 dec = 801 hex)

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

368

368

C++ - strumienie

Dostępne flagi formatowania:

ios::skipws – zignoruj przy czytaniu wiodące białe znaki (domyślnie: TAK)

ios::dec, ios::hex, ios::oct – podstawa dla czytanych/pisanych liczb całkowitych: dziesiętna (domyślnie), szesnastkowa lub ósemkowa. Razem tworzą pole podstawy **ios::basefield**.

Najwyżej jedna z nich może być ustawiona, jeżeli żadna nie jest, to domyślnie odczyt jest dziesiętny.

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

369

369

C++ - strumienie

ios::scientific, ios::fixed – format dla wypisywanych liczb zmiennoprzecinkowych. Razem tworzą pole formatu **ios::floatfield**.
Najwyżej jedna z nich może być ustawiona, jeżeli żadna nie jest, to domyślnie użyty będzie format ogólny, który implementacji pozostawia sposób zapisu w zależności od wartości liczby tak, żeby zapis z ustaloną precyzją był najkrótszy.

```
ios_base::fmtflags flagi = cout.flags();
double x = 2000+1.0/3.0;
cout<< "domyslnie: " << x << endl;
flagi |= ios::scientific;
cout.flags( flagi );
cout << "scientific: " << x << endl;      domyslnie: 2.00033e+003
flagi ^= ios::scientific;                  scientific: 2.00033e+003
flagi |= ios::fixed;                        fixed: 2000.33333
cout.flags( flagi );
cout<< "fixed: " << x << endl;
```

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

370

370

C++ - strumienie

ios::boolalpha – określa, czy wartości logiczne wypisywać jako 0/1 (domyślnie), czy słowami false/true
ios::showbase – przy wypisywaniu zawsze pokaż podstawę (wiodące zero lub 0x w systemie ósemkowym i szesnastkowym)
ios::showpoint – zawsze wypisz kropkę dziesiętną i końcowe zera w części ułamkowej (domyślnie: NIE)
ios::showpos – pisz znak '+' przed liczbami dodatnimi (domyślnie: NIE)
ios::uppercase – litery 'e' w zapisie naukowym i 'x' w zapisie szesnastkowym pisz jako duże 'E' i 'X' (domyślnie: NIE)
ios::unitbuf – opróżnij bufor po każdej operacji zapisu

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

371

371

C++ - strumienie

Dostępne flagi formatowania:

ios::left, ios::right, ios::internal – wyrównanie przy przypisaniu do lewej, prawej albo obustronnie, czyli „znak do lewej, liczba do prawej”. Na przykład, jeżeli zapisujemy liczbę -123 w polu o szerokości 8 znaków, to stosując te trzy sposoby wyrównania otrzymalibyśmy

```
| -123 |
|      |
|  -123 |
| -   123 |
```

Te trzy flagi razem tworzą pole justowania **ios::adjustfield**.
Najwyżej jedna z nich może być ustawiona. Jeżeli żadna nie została ustawiona to domyślnie wyrównanie jest do prawej.

Aby ustawienie odniosło skutek, trzeba jeszcze ustawić szerokość pola dla wypisywanej wartości (o tym będzie na następnych slajdach)

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

372

372

C++ - strumienie

Ustawianie i gaszenie flag

Ustawianie i gaszenie flag przez działania na zmiennej pomocniczej za pomocą operatorów bitowych jest męczące i gmatwa kod.

Zamiast tego, na rzecz obiektu reprezentującego strumień można wywołać metody, które ustawią lub zgaszą odpowiednią flagę:

```
void setf( fmtflags_Mask );
fmtflags setf( fmtflags_Mask, fmtflags_Unset );
```

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

373

373

C++ - strumienie

Operatory logiczne na zmiennej flag

```
ios_base::fmtflags flagi;
flagi = cout.flags();
double x = 2000+1.0/3.0;
cout<< "domyslnie: " << x << endl;

flagi |= ios::scientific;
cout.flags( flagi );

cout << "scientific: " << x << endl;

flagi ^= ios::scientific;
flagi |= ios::fixed;
cout.flags( flagi );

cout<< "fixed: " << x << endl;
```

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

374

374

Metoda setf

```
double x = 2000+1.0/3.0;
cout<< "domyslnie: " << x << endl;

cout.setf( ios::scientific );

cout << "scientific: " << x << endl;

cout.setf( ios::fixed, ios::scientific );

cout << "fixed: " << x << endl;
```

C++ - strumienie

Gaszenie flag

Aby tylko zgasić flagę, dana jest metoda `unsetf`.

```
void unsetf( fmtflags_Mask );
```

Przykład:

```
double x = 2000+1.0/3.0;
cout<< "domyslnie: " << x << endl;
cout.setf( ios::scientific );
cout << "scientific: " << x << endl;
cout.unsetf( ios::scientific );
cout.setf( ios::fixed );
cout<< "fixed: " << x << endl;
```

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

375

375

C++ - strumienie

Kopiowanie flag:

basic_ios& copyfmt(const basic_ios& _Right);

Kopiuje ustawienia flag z jednego strumienia do drugiego

Przykład:

```
ofstream ofx( "test.txt" );           // deklarujemy nowy strumień
ofx.setf(ios::hex, ios::basefield); // gasimy cały basefield
                                   // i ustawiamy tryb szesnastkowy (trick!)

int j = 10;
cout << j << endl;
cout.copyfmt( ofx );
cout << j << endl;
```

Wyjście: 10
a

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

376

376

C++ - strumienie

Ustawianie szerokości, wypełnienia i dokładności:

streamsize width() const;

streamsize width(streamsize _Wide);

Metoda zwraca minimalną szerokość pola dla wartości lub ustawia jego szerokość. Domyślną wartością szerokości pola wydruku jest zero, czyli każda wypisywana liczba zajmuje tyle znaków, ile jest potrzebne, ale nie więcej:

```
cout.width( 20 );
ios_base::fmtflags starawart = cout.setf(ios::showbase);
cout.setf(ios::hex, ios::basefield);
int x = 19;
cout << x << endl;
cout << x << endl;
cout.flags(starawart);
cout << cout.width( ) << endl;
```

Wyjście: 0x13
0 0x13

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

377

377

C++ - strumienie

Ustawianie szerokości, wypełnienia i dokładności:

streamsize width() const;

streamsize width(streamsize _Wide);

```
char napis[10];
cin.width(sizeof(napis)); // max. szerokość dla wejścia
cin >> napis;
cout << napis << endl;
```

Okno konsoli: qwertuio pasdfghjkl
qwertuio

Daje możliwość zabezpieczenia przed wpisaniem przez użytkownika większej liczby znaków niż maksymalny rozmiar bufora (w przykładzie powyżej zaakceptował tylko 9 znaków)

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

378

378

C++ - strumienie

Ustawianie szerokości, wypełnienia i dokładności:

streamsize precision() const;

streamsize precision(streamsize _Prec);

Metoda zwraca precyzję liczb zmiennoprzecinkowych lub ją ustawia.

Precyzja określa, ile cyfr zostanie wykorzystanych przy wypisywaniu liczby (łącznie, tj. przed i po przecinku):

```
float i = 313.12345;
cout.precision( 4 );
cout << i << endl;
```

Wyjście: 313.1

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

379

379

C++ - strumienie

Ustawianie szerokości, wypełnienia i dokładności:

- **char_type fill() const;**

- **char_type fill(char_type _Char);**

Metoda zwraca znak wypełniający lub go ustawia

```
float i = 313.12345;
cout.width( 20 );
cout.fill('*');
cout.precision( 4 );
cout << i << endl << i << endl;
```

Wyjście: *****313.1
313.1

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

380

380

C++ - strumienie

Dane wejściowe pobierane wierszami:

int_type get();

basic_istream& get(char_type& _Ch);

basic_istream& get(char_type *_Str, streamsize _Count);

basic_istream& get(char_type *_Str, streamsize _Count, char_type _Delim);

Przerywa swoje działanie zaraz po znalezieniu ogranicznika, ale tego ogranicznika już nie pobiera ze strumienia.

```
char c[10];
c[0] = cin.get( ); // pobiera jeden element i zwraca pobraną wartość
cin.get( c[1] ); // pobiera jeden element i wpisuje do argumentu
cin.get( &c[2], 3 ); // pobiera do napotkania znaku '\n', ale max. 2
cin.get( &c[4], 4, '7' ); // pobiera do napotkania znaku '7', ale max. 3
cout << c << endl;
```

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

381

381

C++ - strumienie

Dane wejściowe pobierane wierszami:

```
basic_istream& getline( char_type *_Str, streamsize_Count);
basic_istream& getline( char_type *_Str, streamsize_Count,
                        char_type_Delim );
```

Przerywa swoje działanie zaraz po znalezieniu ogranicznika, którego pobiera ze strumienia.

```
int main( )
{
    char c[10];

    // pobiera max. 4 znaki do napotkania '2' (piąty to '\0' - zamyka C-napis)
    cin.getline( &c[0], 5, '2' );

    cout << c << endl;
}
```

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

382

382

C++ - strumienie

Dane wejściowe pobierane wierszami:

Funkcja globalna `getline()` z pliku nagłówkowego `<string>` wprowadza dane ze strumienia do obiektu typu `string`. Wczytuje do napotkania ogranicznika, znaku końca pliku, lub gdy liczba wczytanych znaków przekroczy `is.max_str`:

```
int main()
{
    string s1;
    cout << „Wprowadź tekst (użyj <spacja> jako znaku końca): ";
    getline(cin, s1, ' ');
    cout << „Wprowadziłeś: " << s1 << endl;
}
```

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

383

383

C++ - strumienie

```
const int SZ = 100; // rozmiar bufora
char buf[SZ];

ifstream in("Test1.txt");
ofstream ou("Test2.txt", ios::app);

while(in.getline(buf, SZ)) {
    // uwaga: getline usuwa \n
    char* cp = buf;
    while(*cp != ':')
        ++cp;
    *cp = 0;
    cp += 2;
    cout << cp << endl;
    ou << cp << ": " << buf << endl;
}
```

Test1.txt:
Iksiński:00
Kowalski:01
Nowak:02

Okno terminala:
0
1
2

Co zawiera Test2.txt?

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

384

384

C++ - strumienie

Inne metody zdefiniowane w klasie `ios`:

```
basic_istream& ignore( streamsize_Count = 1,
                       int_type_Delim = traits_type::eof() );
```

pomija określoną liczbę znaków w strumieniu wejściowym, lub nieokreśloną – aż do wystąpienia określonego znaku:

```
char charDynamicznyStos[10];
cout << „Napisz 'abcdef': ";
cin.ignore( 5, 'c' );
cin >> charDynamicznyStos;
cout << charDynamicznyStos;
```

Wyjście: def

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

385

385

C++ - strumienie

Inne metody zdefiniowane w klasie `ios`:

`int_type peek()`;

zwraca jeden znak ze strumienia (w postaci zmiennej typu `int`, aby mógł to być również znak EOF). Znak pozostaje w strumieniu i będzie pierwszym znakiem wczytanym przy następnej operacji czytania

```
char c[10], c2;
cout << „Napisz 'abcde': ";
c2 = cin.peek();
cin.getline( &c[0], 9 );
cout << c2 << " " << c << endl;
```

Wyjście: Napisz 'abcde': abcde
a abcde

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

386

386

C++ - strumienie

Inne metody zdefiniowane w klasie `ios`:

`basic_istream& putback( char_type_Ch );`

wstawia znak `_Ch` do strumienia; będzie on pierwszym znakiem wczytanym przez następną operację czytania. Zwraca odnośnik do strumienia na rzecz którego została wywołana. Nie do każdego strumienia i nie zawsze można wstawić znak

```
char c[10], c2, c3;
c2 = cin.get(); // użytkownik nacisnął klawisz 'q'
c3 = cin.get(); // użytkownik nacisnął klawisz 'w'
cin.putback( c2 );
cin.getline( &c[0], 9 );
cout << c << endl;
```

Wyjście: qw
q

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

387

387

C++ - strumienie

Inne metody zdefiniowane w klasie ios:

basic_istream& unget();

wstawia ostatnio przeczytany znak z powrotem do strumienia; będzie on pierwszym znakiem wczytanym przez następną operację czytania. Zwraca odnośnik do strumienia na rzecz którego został wywołany.

```
char c[10], c2;
```

```
cout << „Napisz 'abc': ";
c2 = cin.get( );
cin.unget( );
cin.getline( &c[0], 9 );
cout << c << endl;
```

Wyjście: Napisz 'abc': abc
 abc

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

388

388

C++ - strumienie

Przykład:

```
cout << "Wpisuj linie tekstu. Zakończ znakiem końca pliku\n" <<
      "(Ctrl-Z w Windows, Ctrl-D w Linuksie). Komentarze\n" <<
      "od '\\' do końca linii będą pomijane\n\n";
char c;
while ( cin.get(c) )
{
    if ( c == '/' )
        if ( cin.peek() == '/' ) // sprawdź, czy następny to też slash
        {
            cin.ignore(1024, '\n'); // pomiń 1024 znaki lub do końca linii
            cout << endl;
            continue;
        }
    cout << c;
}
```

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

389

389

C++ - strumienie

Działania na flagach stanu:

Zerowanie flagi błędu:

void clear(ios::iostate _State=goodbit);

zeruje flagi błędu (wywołanie bez argumentu) i ewentualnie ustawia niektóre z nich podane w argumentach wywołania.

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

390

390

C++ - strumienie

Działania na flagach stanu:

ios::rdstate() const;

odczytuje stan bitów dla flag

```
void TestFlags( ios& x )
{
    cout << ( x.rdstate() &
              ios::badbit ) << ' ';
    cout << ( x.rdstate() &
              ios::failbit ) << ' ';
    cout << ( x.rdstate() &
              ios::eofbit ) << endl;
    cout << endl;
}

int main( )
{
    ofstream ofx( "test.txt" );
    ofx.clear( );
    TestFlags( ofx );
    ofx.clear( ios::badbit |
              ios::failbit |
              ios::eofbit );
    TestFlags( ofx );
}
```

Wyjście: 0 0 0
 1 4 2

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

391

391

C++ - strumienie

Inne metody zdefiniowane w klasie ios:

basic_ostream<Elem, Traits> *tie() const;

basic_ostream<Elem, Traits> *tie(basic_ostream<E, T> *_Str);

gwarantuje kolejność wykonywania operacji na strumieniach

Pierwsza metoda zwraca wskaźnik wiązania dla strumienia, druga umieszcza wskaźnik do strumienia w swoim polu wskaźnika wiązania. W ten sposób gwarantuje, że działania na powiązanym drugim strumieniu nie rozpoczną się, zanim w pełni nie zostaną zakończone działania na pierwszym.

```
int i;
cin.tie( &cout );
cout << „Wprowadź liczbę:";
cin >> i;
```

Przykład jest sztuczny, ponieważ domyślnie strumienie cin i cout są powiązane

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

392

392

C++ - strumienie

Inne metody zdefiniowane w klasie ios:

Metoda

```
operator void*()           // (C++98)
explicit operator bool()    // (C++11)
```

wywołuje na rzecz strumienia metodę good() :

```
int i;
while ( myStream >> i )
    cout << i << endl
```

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

393

393

C++ - strumienie

Inne metody zdefiniowane w klasie ios:

Metoda

```
bool operator! ( ) const;
```

wywołuje na rzecz strumienia metodę `fail()`:

```
if (!myStream) {  
    // wykonaj obsługę tej sytuacji  
    ...  
}
```

© UKSW, WMP, SNS, Warszawa

394